

alkalmazást. E külső hasonlóság mögött azonban belső, szerkezeti eltérések lappanganak. Egyik felfogás az Optk. 357. §-ából kiindulva, a haszonvétellel terhelt tulajdonban osztott (nem közös) tulajdont lát, a másik felfogás arra való utalással, hogy a tulajdon legteljesebb jogot jelent, azon a nézetben van, hogy a tulajdonjog nem tűri a jogok megosztását és a haszonvételben a tulajdonjog eseti korlátozását látja, — míg a haszonélvezet személyhez kötött szolgálmi jog. Emellett a lekötött, vagy lekötve maradt ingatlan birtokosának minden joga a haszonvételben merül ki, míg a felszabadult ingatlan haszonvételét a tulajdonos élvezzi; tehát az ingatlanon a jogok teljességét gyakorolja, noha felelősség szempontjából kötelességei korlátozottak és a dolgok mai állása szerint e korlátokon belül sem kényszeríthetők ki.

Mindezek figyelembevétele mellett valószínűnek látszik az, hogy a haszonvételre vonatkozó végrehajtás kérdésében egységes gyakorlat nem, vagy csak hosszú idő múlva fog kialakulni, ami semmilyen szempontból nem jelent előnyt.

Amennyiben tehát a 28. §. a továbbiakban nem változnék meg, úgy a 114. §. alapján a haszonvételre vezetett végrehajtás eljárási szabályainak rendeleti megállapítását szükségesnek látom.

Pt.

A m. kir. Kúria jogegységi tanácsának 73. és 74. számú döntvénye. I. A m. kir. Kúria 73. számú jogegységi polgári döntvénye kimondja, hogy „az állat hibájából eredő szavatosságon alapuló, száz pengőt meg nem haladó pénzösszeg fizetése iránt indított perek a községi bíróság hatáskörébe tartoznak.”

A bíróságok gyakorlatában ellentétes döntések merültek fel a fenti kérdésben. Egyes bírói határozatok a Pp. 1. §. 2. f. pontja és a Pp. 758. §-ának második bekezdése összevetésével azt az álláspontot foglalták el, hogy az állat hibájából eredő szavatosságon alapuló perek ki vannak véve a községi bíróság hatásköréből. A határozatok azzal érveltek, hogy a Pp. 1. §. 2. f. pontja értelmében az említett perek értékre való tekintet nélkül a járásbíróság hatáskörébe vannak utasítva és így amint a járásbírósági értékhatáron felül sem tartoznak a törvényszékek hatáskörébe, úgy a járásbírósági értékhatáron alul sem tartoznak a községi bíróság elé, hanem bármi legyen is az állatszavatossági perekben a pertárgy értéke, e perek értékre való tekintet nélkül a járásbíróság hatáskörébe tartoznak. Felhozták azt is, hogy a Pp. 758. §-ának második bekezdése, mely felsorolja a községi bíróság hatásköréből kivett ügyeket, nem kimerítő felsorolás, hiszen az említett bekezdés 6. pontja utal arra, hogy a felsoroltakon kívül a községi bíróság hatáskörébe nem tartoznak azok a perek sem, melyeket külön törvény vesz ki a községi bíróság hatásköréből vagy a járásbíróság hatáskörébe utasít.

A m. kir. Kúria jogegységi döntése helyesen utal arra, hogy a Pp. I. és 2. paragrafusából összevetéséből nyilvánvaló, hogy a Pp. 1. §-ának 2. pontjában felsorolt pereket a törvény csak a járásbírószék és törvényszék hatásköri elválasztása szempontjából utalja értékre való tekintet nélkül a járásbírószék hatáskörébe, vagyis e felsorolás csak azt jelenti, hogy ezek a perek a törvényszéki értékhatáron túl is a járásbírószék és nem a törvényszék hatáskörébe tartoznak, *de nem érinti a Pp. 758. §-át, mely a községi bíróság hatáskörét szabályozza.* A Pp. 758. §-ának egy pontja határozottan kiveszi a községi bíróság hatásköréből azokat a pereket, melyek értékre való tekintet nélkül a törvényszék hatáskörébe vannak utasítva, de nem említi azokat a pereket, melyek értékre való tekintet nélkül a járásbírószék hatáskörébe vannak utalva. Az első öt pontban említett felsorolás nem példalódzó, hanem *taxativ* felsorolás. A Pp. 758. §-ának második bekezdése hatodik pontjában csak olyan pereket említi, melyeket *külön törvény, de nem maga a Pp.* vesz ki a községi bíróság hatásköréből, illetve a járásbírószék hatáskörébe utasít és így a Pp. 1. §-ának 2. pontjában említett perekre nem vonatkozatható. Mivel tehát az állatszavatossági perek a községi bíróság hatásköréből kivéve nincsenek, az ilyen száz pengőt meg nem haladó pénzüsszeg fizetése iránti perek az általános szabályok értelmében a községi bíróság hatáskörébe tartoznak. Minden kétséget eloszlat a Te. 2. §-a, mely kimondja, hogy a Pp. 1. §-ában felsorolt perek csak annyiban tartoznak a járásbírószék hatáskörébe, amennyiben a községi bíróság hatáskörébe utasítva nincsenek. E jogegységi határozattal eldöntötte a Kúria a többi, a Pp. 1. §-ának 2. pontjában felsorolt perekre nézve a községi bíróság hatáskörének kérdését, természetesen csak annyiban, amennyiben a Pp. 758. §-ának második bekezdése 1—5. pontja alapján a községi bíróság hatásköréből határozottan kivéve nincsenek.

II. A m. kir. Kúria 74. számú polgári jogegységi döntvénye szerint „a budapesti központi kir. járásbírószék és a budapesti I—III. ker. kir. járásbírószék az olyan követelésre vonatkozó fizetési meghagyás kibocsájtására, amely követelésre nézve per esetében illetékes lenne, abban az esetben is illetékes, ha a fizetési meghagyás az adós részére Budapestnek oly részén kézbesítendő, amely nem a fizetési meghagyást kibocsátó kir. járásbírószék területéhez tartozik.”

A bírói gyakorlatban a kétség abban a tekintetben merült fel, hogy tekinthető-e a pesti oldal a budapesti I—III. ker. kir. járásbírószék, a budai oldal pedig a budapesti központi kir. járásbírószék székhelyének, azaz a bíróságok székhelyéül Budapest egységesnek tekintendő-e. Azonkívül a Pp. 589. §-ának indokolására való hivatkozással a Pp. 589. §-át megszorítólag oly módon értelmezték, hogy a fizetési meghagyás a bíróság székhelyéül

helyén csak akkor kézbesíthető, ha az nem tartozik a bíróság területéhez, már pedig az említett bíróságok székhelye egybeesik részben a bíróságok területével.

A Kúria jogegységi határozatában a Pp. és egyéb a bíróságok székhelyét és területét megszabó jogszabályok kifejezőmódjából megállapítja, hogy a bíróságok székhelye alatt a község vagy város a maga egészében értendő és így az *említett bíróságok székhelyének Budapest székesfőváros egységesen és nem csak a bíróságok területét alkotó* a Duna bal, illetve jobbpartján lévő rész értendő. Helyesen mondja ki az indokolás, hogy a törvények javaslatainak miniszteri indokolása a törvényértelmezésénél nem irányadó, de különben is még a miniszteri indokolás álláspontját elfogadva, a bíróságok területe csak részben esik össze a bíróságok székhelyével, részben pedig a székhely a bíróság területén kívül fekszik, tehát a Pp. 594. §-ának első bekezdése szerint a *fizetési meghagyás egész Budapest területén kézbesíthető, ha az adós nem is lakik a bíróság területén.*

A Kúria ebben a részletkérdésben a jogszabályoknak és egyúttal a célszerűségnek is megfelelő határozatot hozott, mely a feleket sok céltalan kellemetlenségtől óvja meg.

Ifj. dr. Szigeti László.

JOGGYAKORLAT.

Az 1935. évi bírói gyakorlat alap gondolatai. Aki tavaly ugyan-
ezen a helyen megjelent hasonló című szemlényt összevetné az
1935. év bírói gyakorlatának anyagával, mindenekelőtt azt ál-
lapítaná meg, hogy a joggyakorlat egy év alatt nem változott
sokat. Hogy a külsőségeknél kezdjük: változatlanul gyors az
elintézéses tempója; a közzétett döntések túlnyomórésze 1935-ös.
és csak kis része 1934-es ügyszámú; a felülvizsgálati kérelem,
beadásától számítva, három-négy hónap alatt érdemleges tár-
gyalásra kerülhet a Kúrián — nem is oly hosszú ideje, ehhez
két év kellett. Ma is megvan az az igen helyes tendencia, amely
egyre több kérdést terjeszt a jogegységi tanácsok elé autoritativ
eldöntés végett; 1935-ben hét ily döntés keletkezett. De ezeken
a külsőségeken túl is megvan a hasonlóság az eltelt és az öt.
közvetlenül megelőző évek gyakorlata között. Tovább tart a csalá-
djogi perek előtérbe nyomulása a vagyoni jogi perekkel szem-
ben — aminek nem csupán a családjogi kérdések fontosságának
növekedése az oka, hanem az általános elszegényedés és a
judikaturán még nem látszanak a hön várt gazdasági javulás-
nyomai. A vagyoni jogi perek is csak kisebb részben tüntetik fel
egyenlő vagyoni erők harcát; nagyüzem a másik nagyüzemmel.